

**INFORMACJA DOTYCZĄCA
BEZPIECZEŃSTWA
I OCHRONY ZDROWIA PRZY PROWADZENIU
ROBÓT BUDOWLANYCH
WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA PLANU BIOZ**

Biuro Projektowe **JRG Projekt**
Justyna Rowińska-Guźda
48-120 Baborów, ul. Moniuszki 14
tel. **694-039-123**
e-mail: **jrgprojekt@gmail.com**

OBIEKT	Stadion Miejski w Kietrze
ADRES OBIEKTU	Kietrz 48-130, ul. Sportowa 2 Działki nr: 1696/4 Jednostka ew.: Kietrz-miasto-160204_4 Obręb: Kietrz- 0013
INWESTOR	Gmina Kietrz, ul. 3 Maja 1, 48-130 Kietrz
BRANŻA	WSZYSTKIE

Projektant sporządzający informację:

mgr inż. arch. Justyna Rowińska-Guźda
Adres: 48-120 Baborów, ul. Moniuszki 14

1 WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA PLANU BIOZ - CZĘŚĆ OPISOWA

Zamierzenie budowlane polega na:

- wykonanie przebudowy i remontu budynku sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- wykonanie zagospodarowania terenu parceli- sieci zewnętrznych i komunikacja, nawierzchnie, obiekty sportowe i rekreacyjne, wiata

1.1 Przedmiot i zakres robót budowlanych dla całego zamierzenia budowlanego.

Kolejność realizacji obiektu:

- prace przygotowawcze (ogrodzenie placu budowy, wyznaczenie miejsc składowania, prace geodezyjne, przygotowanie podłoża pod drogi dojazdowe, usunięcie humusu i wierzchniej warstwy gleby z wyrównaniem powierzchni)
- geodezyjne wytyczenie obiektu, wyznaczenie drogi dojazdowej na czas budowy dla obsługi prowadzonych prac budowlanych
- wykonanie wykopów fundamentowych i technologicznych, makroniwelacja terenu,
- wykonanie fundamentów, oraz stanu zerowego obiektów
- wykonanie izolacji stanu zerowego,
- wykonanie części nadziemnej obiektów – konstrukcja, ściany nośne i działowe, inne elementy konstrukcji
- wykonanie przekrycia obiektu – dachu wraz z pokryciem
- wykonanie prac pokryciowych obróbek, orynnowania,
- montaż stolarki drzwiowej i okiennej
- roboty wewnętrzne – wykończeniowe-roboty instalacyjne
- przyłącza i przykanaliki sieci zewnętrzne -
- montaż wyposażenia technologicznego
- ułożenie okładzin ściennych
- prace prowadzone na zewnątrz- zagospodarowanie terenu

1.2 Wykaz istniejących obiektów budowlanych

Na przedmiotowej działce zlokalizowano istniejące obiekty kubaturowe. Przez działkę przebiegają elementy uzbrojenia i sieci zewnętrznych – do zabezpieczenia podczas budowy.

1.3 Elementy zagospodarowania terenu stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa

Na terenie inwestycji nie stwierdzono elementów zagospodarowania działki mogących stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa zdrowia ludzi. Teren budowy należy ogrodzić, wyznaczyć wjazd i wyjazd na budowę, strefy oddziaływania, oznakować przewidzianymi przepisami tablicami informacyjną i ostrzegawczą.

1.4 Przewidywane zagrożenia podczas realizacji robót budowlanych, określone rodzaje zagrożeń, miejsce ich występowania oraz zalecane środki zapobiegawcze

1.4.1 Zagrożenia zdrowia mogące występować w trakcie realizacji robót budowlanych:

- zagrożenia związane z wykonywaniem wykopów
- osunięcie się skarp wykopów
- roboty murarskie powyżej 1,0 m
- niebezpieczeństwo związane z pracami prowadzonymi na wysokościach dochodzących do 7,0m npt.- upadek pracownika z wysokości /prace na drabinach i rusztowaniach wewnętrznych i zewnętrznych
- niebezpieczeństwa związane z wykonaniem instalacji elektrycznej, a także pomiarów elektrycznych pod napięciem oraz przy uruchamianiu instalacji

1.4.2 Zalecane środki zapobiegające występowaniu zagrożeń podczas realizacji robót budowlanych:

- Przed rozpoczęciem robót, w terenie uzbrojonym lub w pobliżu budynków i budowli, osoba nadzorująca pracowników informuje pracowników o zasadach bezpieczeństwa wykonywania pracy i stosownych sygnałach ostrzegawczych.
- Przed dopuszczeniem pracownika do pracy zakład zobowiązany jest zaopatrzyć go w odzież roboczą i ochronną zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
- Stosowanie przez pracowników, a także wszystkie osoby przebywające na terenie budowy niezbędnych środków ochrony indywidualnej
- Zabezpieczenie lub wygrodzenie terenu przed osobami nieupoważnionymi i wyznaczenie stref niebezpiecznych
- Teren, na którym odbywa się budowa lub rozbiórka obiektu budowlanego należy ogrodzić i oznakować tablicami ostrzegawczymi.
- Przed rozpoczęciem robót rozbiórkowych należy odłączyć od rozbieranego obiektu sieć wodociągową, gazową, elektryczną i kanalizacyjną.
- Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeb zabezpieczony ogrodzeniem.
- Ogrodzenie placu budowy powinno być tak wykonane, aby nie stwarzało zagrożenia dla ludzi.
- ⇒ Wysokość ogrodzenia powinna wynosić co najmniej 1,5 m.
- Czynności zdejmowania lub regulowania naczyń roboczego maszyny roboczej są wykonywane w zespole co najmniej dwuosobowym.
- Niedopuszczalne jest podczas robót ziemnych wysuwanie lemiesza maszyny roboczej poza krawędź klina odłamu oraz używanie maszyn roboczych na gruntach gliniastych w czasie trwania ulewnego deszczu.
- Podczas wykonywania robót ziemnych w razie przypadkowego odkrycia lub naruszenia instalacji wod - kan, elektrycznej, gazowej lub centralnego ogrzewania, niezwłocznie przerywa się pracę i ustala z właściwą jednostką zarządzającą daną instalacją dalszy sposób wykonywania robót.
- Przewód elektryczny lub hydrauliczny łączący maszynę roboczą z siecią zasilającą zabezpiecza się przed uszkodzeniami.
- Podczas zagęszczania gruntu urządzeniami wibracyjnymi, miejsca pracy mają być oznakowane przenośnymi zaporami oraz muszą być przestrzegane warunki bezpieczeństwa i higieny pracy, określone w dokumentacji techniczno - ruchowej i w instrukcji obsługi.
- Niedopuszczalne jest podczas wykonywania robót ziemnych:
 - tworzenie nawisów przy wykonywaniu wykopów;
 - włączanie mechanizmu obrotu maszyny roboczej w trakcie napełniania naczynia roboczego gruntem
 - przebywanie osób w zasięgu działania naczynia roboczego maszyny roboczej;
 - przebywanie osób w kabinie pojazdu do transportowania wykopanego gruntu w czasie załadunku jego skrzyni w przypadku, gdy kabina pojazdu nie została konstrukcyjnie wzmocniona.
- Wyładowanie gruntu z naczynia roboczego maszyny roboczej do robót ziemnych może nastąpić nad dnem skrzyni pojazdu stosowanego do transportu na wysokość nie większą niż:
 - 0,5 m przy materiałach sypkich;
 - 0,25 m przy materiałach kamiennych lub zbrylonych.
- Podczas wykonywania wykopów wąskoprzestrzennych osoby współpracujące z operatorem mogą znajdować się wyłącznie w zabezpieczonej części wykopu.
- Niedopuszczalne jest w miejscu wykonywania wykopów prowadzenie jednocześnie innych robót oraz przebywanie osób niezatrudnionych.
- Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1 m od poziomu terenu należy wykonać bezpieczne zejście dla pracowników.
- Zabronione jest składowanie urobku i materiałów w odległości mniejszej niż 1 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany jego są obudowane, lub w granicach klina odłamu gruntu w wykopach nie umocnionych.
- Jeżeli stanowisko pracy dla wykonania ściany fundamentowej znajduje się pomiędzy skarpą wykopu a wznoszoną ścianą, szerokość stanowiska pracy powinna wynosić co najmniej 70 cm. Ręczne narzędzia udarowe nie mogą posiadać rękojeści krótszej niż 0,15 m oraz ostrych krawędzi, pęknięć lub zadr w miejscu uchwytu, a operatorzy podczas ich stosowania używają wyłącznie rękawic antywibracyjnych.

- Ręczne narzędzia, w szczególności kliny, przecinaki i przebijaki wyposaża się w uchwyty jeśli ich nie posiadają.
- Niedopuszczalne jest stosowanie ognia otwartego przy podgrzewaniu masy bitumicznej będącej w zbiornikach lub cysternach maszyn roboczych.
- Urządzenia do zagęszczania gruntu, piasku i żwiru, w szczególności ubijaki, zagęszczarki ciężkie i ze spryskiwaczem, walce wibracyjne używa się zgodnie z zasadami określonymi w instrukcji obsługi każdego z tych urządzeń.
- Rusztowania stosowane przy robotach budowlanych mają spełniać wymagania bezpieczeństwa określone we właściwych przepisach.
- Przy przenoszeniu lub rozbiórce rusztowań należy wyznaczyć strefę niebezpieczną i zabezpieczyć ją zgodnie z przepisami.
- Maszyny robocze wymagające, zgodnie z przepisami BHP, obsługi przez osoby po szkoleniach i z pozytywnym wynikiem sprawdzianu, mogą być obsługiwane wyłącznie przez takie osoby.
- Operatorowi nie wolno opuszczać stanowiska pracy w czasie ruchu maszyny lub urządzenia budowlanego.
- Przy wykonywaniu robót na wysokości powyżej 2 m stanowiska pracy oraz przejścia należy zabezpieczyć barierą.

1.5 Sposób prowadzenia instruktora pracowników

Przed przystąpieniem do realizacji robót oraz robót szczególnie niebezpiecznych wykonawca powinien:

- wykonać instrukcję bezpieczeństwa i zapoznać z nią pracowników w zakresie odpowiadającym zakresowi wykonywanych prac i robót w szczególności niebezpiecznych.
- sprawdzić posiadanie przez pracowników kwalifikacji przewidzianych odrębnymi przepisami dla danego rodzaju robót
- sprawdzić posiadanie orzeczeń i badań lekarskich o dopuszczeniu do określonej pracy, zaopatrzyć pracowników w odpowiednie środki ochrony indywidualnej,
- prowadzić stały i bezpośredni nadzór nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez osoby posiadające wymagane uprawnienia, wystarczającą wiedzę techniczną, oraz doświadczenie zawodowe w prowadzonym zakresie robót.
- sprawdzić posiadane odbyte szkolenia BHP dotyczące prowadzenia robót na wysokości i sposobach zabezpieczeń

Wszystkie prace obowiązkowo powinny być prowadzone zgodnie z przepisami BHP – w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych, instrukcjami montażu i innymi przepisami.

1.6 Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom

Przed przystąpieniem do realizacji robót należy:

- Teren budowy właściwie oznakować i uniemożliwić wstęp osobom postronnym,
- Odpowiednio oznakować wjazd(y) i wyjazd(y) na teren budowy,
- Wyznaczyć na terenie budowy dróg kołowych i pieszych przeznaczonych dla osób upoważnionych do przebywania na terenie budowy
- Miejsca pracy, drogi, dojścia i dojazdy na placu budowy powinny być podczas wykonywania robót właściwie oświetlone zgodnie z normami, zapewniając odpowiednie oświetlenie naturalne i sztuczne, oraz wymaganą wentylację
- Zadać o odpowiednie przygotowanie zawodowe i przeszkolenia BHP dla pracowników zatrudnionych przy budowie
- przygotować odpowiednie zaplecze socjalne dla pracowników
- Zapewnienie właściwego nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy
- zapewnienie pomieszczeń sanitarnych i socjalnych pracownikom budowy
- zapewnienie pracownikom niezbędnych środków ochrony indywidualnej
- Należy przygotować, oznaczyć i zabezpieczyć miejsca poboru wody i energii elektrycznej,

- zabezpieczyć występujące na placu budowy wykopy przed obsunięciami ziemi i dostępem osób niepowołanych,
- Na placu budowy powinny być wyznaczone miejsca do składowania materiałów, odpadów i wyrobów.
- Miejsca te uzgodnić z Inwestorem.
- Składowiska materiałów budowlanych i urządzeń technicznych powinny być wykonane w sposób zabezpieczający przed możliwością wywrócenia, zsunięcia lub rozsunięcia się składowanych materiałów i elementów.
- Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy do wysokości nie większej niż 2 m, dostosowane do rodzaju i wytrzymałości materiałów.
- Przy robotach budowlanych prowadzonych powyżej 1.0m – należy zabezpieczyć przed upadkiem poprzez zastosowanie poręczy, balustrad ochronnych i pasów zabezpieczających
- prace związane z instalacją elektryczną mogą być wykonywane tylko przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia
- kontrola rusztowań przewidzianych do wykonania prac na wysokościach pod kątem braku uszkodzeń i wad technicznych
- montaż rusztowań należy wykonać przez osoby przeszkolone i mające uprawnienia do wykonania tego typu prac
- wszystkie narzędzia i urządzenia wykorzystywane podczas wykonywania prac budowlanych powinny być sprawne technicznie i posiadać odpowiednie atesty dopuszczające ich użycie oraz posiadać aktualne badania techniczne
- Wjazdy i wyjazdy z placu budowy należy zagospodarować i zorganizować w sposób gwarantujący bezpieczną i sprawną komunikację oraz zapewniającą szybką ewakuację w przypadku pożaru, awarii lub innych zagrożeń, umożliwiając dostęp wozów straży pożarnej oraz pozostałych służb ratowniczych.
- Wyjścia z obiektu na poziomie parteru będące jednocześnie drogami ewakuacyjnymi muszą pozostać niezastawione na wypadek pożaru, awarii lub innych zagrożeń, zapewniając dostęp wozów straży pożarnej i innych służb ratowniczych.
- Zaopatrzyć budowę i teren budowy w niezbędny sprzęt p.poż.
- *Rusztowania:*
 - *Rusztowanie powinno posiadać pomost o powierzchni roboczej wystarczającej dla zatrudnionych pracowników oraz do składowania narzędzi i niezbędnej ilości materiałów.*
 - *Rusztowanie powinno posiadać konstrukcję dostosowaną do przeniesienia działających obciążeń.*
 - *Rusztowanie powinno stwarzać możliwość wykonywania pracy w pozycji nie powodującej nadmiernego wysiłku.*
 - *Rusztowania inwentaryzowane powinny być zaopatrzone w atest wytwórni, a ich montaż powinien być dokonywany zgodnie z instrukcją producenta.*
 - *Pracownicy zatrudnieni przy ustawianiu i rozbiórce rusztowań powinni być przeszkoleni w zakresie ustawiania danego rodzaju rusztowań.*
 - *Przy wykonywaniu robót na wysokości pracownicy powinni być zabezpieczeni pasami ochronnymi z linką umocowaną do stałych elementów budynku lub wznoszonych rusztowań.*
 - *Użytkowanie rusztowania dopuszczalne jest po dokonaniu jego odbioru przez nadzór techniczny, potwierdzony wpisem w dzienniku budowy.*
 - *Na rusztowaniu powinna być wywieszona tablica informująca o dopuszczalnej wielkości obciążenia pomostów.*
 - *Wchodzenie i schodzenie z rusztowań powinno odbywać się w miejscach do tego przeznaczonych.*
 - *Schodnie i pomosty rusztowań należy utrzymywać w czystości.*
 - *Pozostawianie narzędzi przy krawędziach pomostów rusztowań jest zabronione.*
 - *Rusztowania powinny być sprawdzane okresowo, a ponadto po silnym wietrze, opadach atmosferycznych i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni.*
 - *Podłoże, na którym ustawia się rusztowanie, powinno zapewniać jego stabilność, mieć zapewnione stałe odwodnienie oraz odpływ wód opadowych od budynku.*

- Zakotwienia powinny być rozmieszczane równomiernie na całej powierzchni ściany przy której znajduje się rusztowanie. Poprzecznice w miejscach zakotwienia powinny być dosunięte do ściany.
 - Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach oraz w miejscach przejazdów i przejść powinny mieć daszki ochronne.
 - Rusztowanie z rur stalowych powinno być uziemione i posiadać instalację odgromową.
- Roboty murowe i tynkowe
- Przed przystąpieniem do robót budowlanych należy zapoznać się z instrukcjami technicznymi materiałów, które będą używane do robót budowlanych.
 - Stanowisko robocze należy stale utrzymywać w czystości i porządku, a rozlaną zaprawę tynkarską należy niezwłocznie usuwać.
 - Materiały na stanowisku roboczym należy tak ustawiać, aby zapewniały pracownikom pełną swobodę ruchów.
 - Jednoczesne prowadzenie robót na dwóch kondygnacjach w tym samym pionie bez urządzeń ochronnych takich jak siatki czy daszki ochronne jest zabronione.
 - Zrzucanie materiałów, narzędzi i innych przedmiotów z wysokości jest zabronione.
 - Wykonywanie robót tynkowych z drabin przystawnych jest zabronione.
- Roboty malarskie.
- Przed przystąpieniem do robót malarskich należy zapoznać pracowników, w celu wyeliminowania zagrożeń z instrukcjami technicznymi materiałów używanych do prac malarskich.
 - Pracowników, u których występują objawy uczulenia na środki chemiczne, nie należy zatrudniać przy pracach malarskich.
 - Pracownicy przy pracach malarskich są zobowiązani do używania środków ochrony osobistej, takich jak: odzież ochronna, rękawice, okulary.
 - W czasie wykonywania prac malarskich nie należy spożywać posiłków.
 - W przerwach przeznaczonych na posiłki pracownicy zobowiązani są starannie się umyć ciepłą wodą z mydłem.
- Roboty dekararskie.
- Roboty dekararskie rozpocząć po zdemontowaniu rusztowań używanych do budowy komina.
 - Dekarze przy pracy na dachach stromych powinni być wyposażeni w pasy ochronne i bezwzględnie przywiązani linką z atestem do wystających, wytrzymałych części budynku.
 - Dekarze powinni być wyposażeni w obuwie, uniemożliwiające poślizgnięcie się na dachu stromym lub wilgotnym.
 - Należy stosować bezwzględnie środki przeciwdziałające spadaniu z dachu wszelkich przedmiotów.
 - Nie wolno zrzucać narzędzi, materiałów i odpadków z dachu.
 - Materiały i narzędzia w ilości niezbędnej na danym odcinku muszą być starannie ułożone i zabezpieczone.
 - Nie wolno wykonywać na dachu prac przygotowawczych, takich jak np. gięcie blachy.
 - Nie wolno wykonywać robót dekararskich podczas silnej mgły i opadów deszczu.
- Roboty ciesielskie.
- Przy posługiwaniu się piłą tarczową zabronione jest:
- cięcie drewna przed osiągnięciem przez nią pełnych obrotów
 - cięcie drewna bez prawidłowo założonych osłon i klina rozszczepiającego
- Przy pracy ręczną piłą mechaniczną drewno przeznaczone do cięcia powinno być unieruchomione. Odsuwanie ręką dolnej osłony przy włączonym silniku jest zabronione.
- W razie zauważonej jakiegóż nieprawidłowości w działaniu piły, pracę należy natychmiast przerwać.
 - Ręczne podawanie w pionie materiałów długich dozwolone jest do wysokości 3 m.
 - Materiał pochodzący z rozbiórki powinien być natychmiast usunięty na składowisko.

- *Roboty związane z zabezpieczeniem drewna przed zagrzybieniem powinny być wykonywane przez pracowników zapoznanych z występującymi zagrożeniami.*
- *Pracowników, u których występują objawy uczulenia na środki chemiczne, nie należy zatrudniać przy tych pracach*
- *W czasie wykonywania robót impregnacyjnych zabronione jest:*
 - *palenie tytoniu*
 - *spożywanie posiłków*
 - *dotykanie rękami ciała, zwłaszcza oczu*
- *Niezwłocznie po zakończeniu robót impregnacyjnych oraz w przerwach przeznaczonych na posiłki pracownicy obowiązani są starannie umyć się ciepłą wodą z mydłem.*

Kopiowanie, przetwarzanie, rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

Opracowanie sporządziła:

mgr inż. arch. Justyna Rowińska-Guźda